

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

علی سمیع

پیچیدگی تجاوز ترکیه بر سوریه و پیامد های احتمالی آن

چنان معلوم می شود که اردوی ترکیه در ولایت ادلب در جریان یکماه وارد معادله پیچیده و خطرناکی شده است. اردوی ترکیه در پهلوی اینکه در چند قدمی تقابل دوباره با اردوی ملی سوریه قرار دارد، فعلاً با تروریستان که مورد حمایت اردوغان قرار داشت هم وارد تبادل راکت و جنگ شده است. پیچیدگی جنگ ترکیه در سوریه از آنجا بیشتر شد که اخیراً یکی از گروه های افراطی وفادار به اردوغان، در مخالفت با اقدامات اخیر نیرو های ترکی در ادلب، دست به حملات راکتی بالای نیرو های ترکیه نمودند. در این حمله دو سرباز ترکی کشته و یکی دیگرشان زخمی گردید. این حمله همچنان نمایانگر جبهه جدید جنگی بر علیه اردوی ترکیه در ولایت ادلب میباشد و خطرهای بیشتر را متوجه آنها نموده است.

ترکیه تا حالا در حمایت از شورشی های افراطگرای اسلامی در ادلب بر علیه اردوی ملی سوریه، حدود ۷۰ سرباز خود را از دست داده است، اما اینکه از سوی تروریستان مورد حمایت خود هم نیش زده می شود و کنترل بالای اوضاع را از دست می دهد را تا حالا انتظار نداشته است.

ترکیه با تجاوز نظامی بر سوریه در ولایت ادلب، در صف واحد با گروه های رادیکال اسلامی همچو حیات تحریر الشام، تنظیم حراس الدین و ... بر علیه اردوی سوریه، الی امضای موافقتنامه مسکو-انقره بتاريخ ۵ مارچ، جنگ می نمود. بعد از امضای موافقتنامه دست از حمله بر اردوی سوریه برداشت اما گروه های افراطی وفادار به اردوغان عملاً با موافقتنامه ۵ مارچ مخالف اند و در زمینه توقف جنگ، از اردوی ترکیه هدایت پذیر نیستند.

ترکیه در موافقتنامه ۵ مارچ متعهد به بازگشایی شاهراه ام-۴ سوریه، انجام گزمه مشترک با پولیس نظامی روسیه و دور سازی عناصر افراطی از این منطقه، میباشد. این شاهراه شرق و غرب سوریه را مخصوصاً شهر صنعتی حلب را با شهر و پورت تجارتي لتکیا وصل می نماید. این شاهراه برای سوریه دارای ارزش ستراتیژیک می باشد و قرار بود طبق موافقتنامه مسکو، توسط گزمه مشترک پولیس نظامی روسیه و نیروهای نظامی ترکیه کنترل شود. اما گروه های افراطی اسلامی وفادار به اردوغان از پذیرش هدایت اردوی ترکیه سرباز زدند و پس از اولین گزمه مشترک ترکیه و روسیه، دوباره به شاهراه حمله نموده آنرا مسدود نمودند. نه تنها این بل پنج روز پس از آن بالای پوسته های اردوی ترکیه نیز حمله راکتی نمودند و به شکار چریکی سربازان ترکی برآمدند. وزیر دفاع ترکیه هم مسئله مخالفت جنگ طلبانه گروه های افراطی را طی کنفرانس خبری تایید نموده است.

خلاصه همینکه ترکیه با امضای موافقتنامه مسکو و تعهد اش مبنی بر بازگشایی شاهراه ام-۴ با گروه های افراطی تحت حمایت اش وارد تقابل نظامی شده است. از سوی دیگر اگر ترکیه بر تعهدات اش در موافقتنامه مسکو کوتاهی

نماید پس دمشق در همکاری با نیرو های روسیه، دوباره عملیات بازگشایی شاهراه ام-۴ و نابود سازی گروه های هراس افکن را در یکی دو هفته دیگر براه می اندازد.

در عین حال، انقره هم با اعزام حدود ۹۵۰۰ نیرو و ۱۵۰۰ ماشین محاروبی و ایجاد ۴۴ پوسته نظارتی، خلاف موافقتنامه مسکو عمل نموده است. قابل ذکر است که موافقتنامه مسکو برای احیای تفاهمنامه سال ۲۰۱۸ مسکو-انقره صورت گرفت چون ترکیه با تجاوز نظامی و دفاع از گروه های افراطی در ادلب، عملاً خلاف تعهدات قبلی خود عمل نموده است. از اینرو مسئله پاکسازی و نابود سازی و یا هم خلع سلاح سازی گروه های اسلامی افراطی در موافقتنامه مسکو از سوی پوتین و اردوغان از سر گرفته شد.

انقره در روز های اول تجاوز و جنگ با اردوی سوریه و تلف شدن بیشتر از ۶۰ سرباز اش، بگونه ناسنجیده آمادگی جنگ علیه روسیه در سوریه را نیز اعلام نمود و از ایالات متحده و ناتو طی جلسه اضطراری خواهان کمک و همسویی نظامی شد. اما ایالات متحده و ناتو جنگ و تجاوز ترکیه بر سوریه را خارج از اصول پیمان ناتو یافته به آقای اردوغان تنها تسلیت گفتند. از اینرو اردوغان چاره بجز از رفتن به مسکو، پذیرش شروط و توقف جنگ با سوریه را نداشت. باید بدانیم که پرستیژ سیاسی و موقف قدرت بزرگ ترکیه از برای جنگ ناکام اش در ادلب، به تهدید جدی روبروست، از این خاطر اردوغان از سوریه فرار نمی تواند یا باید جبران نماید و یا هم تغییر جهت نماید. تحلیل ما این است که اردوغان و دولت ترکیه فعلاً دو راه در پیش دارند:

در بدل حضور نظامی و نقش فعال سیاسی در سوریه، با روسیه، سوریه و ایران در صف واحد قرار گرفته بر علیه تروریستان اقدام می کند و پروسه صلح سوریه را تقویه می نماید.

- همچو گذشته در جنگ سوریه، بدفاع نظامی از گروه های افراطی اسلامی ادامه داده و اماده انتقال تابوت های بیشتر سربازان خود به ترکیه می شود. در این صورت قابل ذکر می دانم که اینبار شاید شاهد دریافت جواب جدی سیاسی، اقتصادی و نظامی از سوی روسیه نیز خواهد شد، زیرا پس از موافقتنامه مسکو، راه حل دیپلماتیک چندان باقی نمانده است و همچنان پیام پوتین در جریان ملاقات اش با اردوغان در این زمینه روشن بود. به عنوان آخرین سخن، قسمی که یادآور شدیم، سوریه تا یکی دو هفته دیگر عملیات بازگشایی شاهره ام-۴ را از منطقه جسر الشغور آغاز می نماید و آمادگی های جدی نظامی را در اطراف این منطقه نیز گرفته است. حالا دیده شود که ترکیه کدام یکی از راه های فوق الذکر را انتخاب می نماید!

علی سمیع

نامزد دوکتورای اقتصاد جهانی

پوهنتون کورویوس بوداپست